

(powyższe nie dotyczy szczególnych przypadków, np. indywidualnych spotkań z pedagogiem, psychologiem, innym specjalistą).

6. Pracownikowi nie wolno w obecności małoletniego niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
7. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
8. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego, czy niepełnosprawności.
9. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletniego.
10. Pracownik nie może utrzymywać wizerunku małoletniego w celach prywatnych.

II.

Pracownikowi zabrania się:

- 1) nawiązywania relacji seksualnych z małoletnimi;
- 2) składania małoletnim propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponowania małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

III.

1. Każde krzywdzące małoletniego zachowanie Pracownika jest niedozwolone.
2. Nie można małoletniego popychać, bić, szturczać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne, itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiegokolwiek krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. Niedopuszczalne jest spanie Pracownika w jednym łóżku, śpiworze, na jednym materacu z małoletnim, np. podczas wycieczek lub biwaków organizowanych w PWD, czy podczas świadczonych usług opiekuńczych.
8. Kontakt fizyczny pracownika z małoletnim jest dopuszczalny w przypadku:
 - pomocy niepełnosprawnemu małoletniemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczestnik PWD i jego opiekun wyrazi zgodę,
 - pomocy niepełnosprawnemu uczestnikowi PWD w spożywaniu posiłków,
 - pomocy niepełnosprawnemu małoletniemu w poruszaniu się.

IV.

1. Kontakt pracownika z małoletnimi poza godzinami pracy jest, co do zasady, zabroniony.

2. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania.
3. Do kontaktu z małoletnim lub jego opiekunem poza godzinami pracy dozwolone są środki:
 - służbowy telefon,
 - służbowy e-mail,
 - służbowy komunikator.
4. Jeżeli pracownik OPS musi spotkać się z małoletnim lub jego opiekunem poza godzinami pracy, wymagane jest poinformowanie o tym fakcie Kierownika OPS, a opiekun małoletniego musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
5. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, a w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.

V.

1. Pracownik zobowiązany jest do zagwarantowania małoletnim poczucia bezpieczeństwa i pewności uzyskania pomocy w każdej niekomfortowej dla małoletniego sytuacji.
2. W przypadku zauważenia przez pracownika niewłaściwego zachowania lub niepokojącej sytuacji – pracownik zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziałach III - VI niniejszych Standardów.
3. W przypadku podejrzenia nieprzestrzegania Standardów – pracownik zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania Kierownika OPS.

ROZPOZNAWANIE OZNAK KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:
 - małoletni jest często zaniedbany, brudny, nieprzyjemnie pachnie,
 - małoletni podkrađa jedzenie, drobne przedmioty, itp.,
 - małoletni często prosi o dodatkowe jedzenie, ponieważ jest głodny,
 - małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów, itp.,
 - małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i obuwia dostosowanych do warunków atmosferycznych,
 - małoletni ma widoczne obrażenia ciała w różnej fazie gojenia (siniaki, ugryzienia, rany), które stara się ukryć lub których pochodzenie trudno stwierdzić, a wyjaśnienia małoletniego wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne,
 - pojawia się niechęć do zajęć fizycznych – małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody lub odczuwa zauważalny ból różnych części ciała,
 - małoletni boi się rodzica lub opiekuna, boi się powrotu do domu,
 - małoletni wdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
 - małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, itp.,
 - małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny, itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się, itp.,
 - małoletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
 - małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, internet, portale społecznościowe),
 - od małoletniego czuć woń palonych papierosów, spożywanego alkoholu, przejawia oznaki zażywania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych,

- małełetni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkosć” małełetniego),
 - w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małełetniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne,
 - małełetni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,
 - małełetni ucieka z domu,
 - nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małełetniego,
 - małełetni mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u małełetniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że małełetni jest krzywdzony, jest szczególnie uzasadnione.
 3. Niepokojące zachowania rodziców/ opiekunów to m.in.:
 - rodzic/ opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń i zachowania małełetniego,
 - rodzic/ opiekun odmawia kontaktu, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem i problemami małełetniego;
 - rodzic/ opiekun mówi o małełetnim w negatywny sposób, ciągle obwinia go, poniża, strofuje, używa wulgarnych określeń wobec małełetniego),
 - rodzic/ opiekun poddaje małełetniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy, lub zbyt pobłażliwy, lub odrzuca małełetniego,
 - rodzic/ opiekun nie interesuje się losem i problemami małełetniego,
 - rodzic/ opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małełetni,
 - rodzic/ opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji,
 - rodzic/ opiekun zachowuje się agresywnie,
 - rodzic/ opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
 - rodzic/ opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małełetniego,
 - rodzic/ opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa,
 - rodzic/ opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - rodzic/ opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
 4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami/ opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania stosownej pomocy.
 5. Pracownicy monitorują sytuację i bezpieczeństwo małełetniego, a w razie potrzeby podejmują dalsze działania.

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

- I. przez osoby trzecie, związane z OPS to jest: innych pracowników OPS, organizacji i firmy współpracujących z OPS:
 - 1) Jeżeli pracownik podejrzewa lub posiada informacje, że małełetni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia małełetniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub

prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Pracownik powinien niezwłocznie zawiadomić Kierownika OPS, aby ten mógł zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;

- 2) Jeżeli pracownik podejrzewa lub posiada informacje, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej; następnie powinien zawiadomić Kierownika OPS, aby ten mógł zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;
- 3) Jeżeli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec małoletniego (np. krzyki, niestosowne komentarze), zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie; następnie powinien zawiadomić Kierownika OPS, aby ten mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.

II. przez osobę nieletnią:

- 1) jeżeli pracownik PWD podejrzewa lub posiada informacje, że uczestnik doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczestnikowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Kierownik PWD przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Kierownik PWD wnioskuję do właściwego sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny oraz zawiadamia Policję o możliwości popełnienia przestępstwa,
- 2) jeżeli pracownik podejrzewa lub posiada informacje, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo uczestnika i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Kierownik PWD przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy - Kierownik PWD wnioskuję do właściwego sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny oraz powiadamia pracownika socjalnego właściwego ze względu na rejon środowiskowy. Pracownik socjalny podejmuje dalsze konieczne w sprawie działania.

III. przez opiekuna małoletniego:

- 1) jeżeli pracownik podejrzewa lub posiada informacje, że małoletni wykazuje oznaki doświadczania przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Pracownik przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego, których informuje także o możliwości uzyskania pomocy. W przypadku braku współpracy opiekuna, potwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy wobec małoletniego lub powtarzającej się przemocy, Pracownik zobowiązany jest do powiadomienia pracownika socjalnego właściwego ze względu na rejon środowiskowy oraz do złożenia wniosku do właściwego sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny. Pracownik socjalny wnioskuję do właściwego sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny oraz zawiadamia Policję o możliwości popełnienia przestępstwa;
- 2) jeżeli pracownik podejrzewa lub posiada informacje, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo małoletniego. Pracownik przeprowadza rozmowę z opiekunami, których informuje także o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego, socjalnego i rodzinnego. Jeżeli sytuacja uczestnika się nie poprawi, Pracownik zobowiązany jest poinformować pracownika socjalnego OPS, który podejmuje dalsze konieczne w sprawie działania.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH, W TYM WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

- I.
 1. Dane osobowe małoletniego, w tym jego wizerunek, podlegają ochronie na podstawie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
 2. Dokumentacja dotycząca małoletnich przetwarzana jest zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dziwnowie.
 3. Przetwarzanie danych osobowych, w tym także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, przez Pracowników odbywa się na podstawie upoważnień Administratora Danych Osobowych.
 4. Pracownicy mają obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych osób małoletnich, które przetwarzają oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
 5. Dane osobowe małoletnich są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.
- II.
 1. Pracownicy nie udostępniają przedstawicielom mediów informacji o małoletnim, nie kontaktują przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiadają się w kontakcie z przedstawicielami mediów w sprawie małoletniego lub jego opiekuna.
 2. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, pracownicy mogą skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie przedstawicielom mediów danych kontaktowych opiekuna. W przypadku wyrażenia zgody, pracownicy OPS podają przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
- III.
 1. Pracownicy, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
 2. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (np.: filmowania, fotografowania) na terenie OPS lub PWD bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
 3. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia OPS lub PWD.
 4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
- IV.
 1. Wykorzystanie wizerunku uczestnika przez PWD odbywa się dla celów dokumentacyjnych i promocyjnych Placówki, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie organizacyjnym Placówki, na podstawie pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
 2. Wykorzystanie wizerunku małoletniego przez OPS w innych przypadkach (np. realizacja projektów socjalnych, warsztatów, czy zajęć) odbywa się dla celów dokumentacyjnych, zgodnie z obowiązującymi w OPS zasadami ochrony danych osobowych).

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i innych mediów elektronicznych w Placówce:

- 1) OPS zapewnia pracownikom i uczestnikom Placówki możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć;
- 2) sieć jest monitorowana;
- 3) sieć jest zabezpieczona, a za jej zabezpieczenie odpowiada Administrator Systemu Informatycznego OPS (dalej: „ASI”), do którego zadań należy między innymi:
 - zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi teściami,
 - instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
 - sprawdzanie, co najmniej raz w miesiącu, czy na komputerach podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści - ASI razem z Kierownikiem Placówki stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. W przypadku ustalenia osoby – Kierownik Placówki przeprowadza z uczestnikiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy Kierownik Placówki uzyska informacje, że uczestnik jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
- 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracowników Placówki, mają oni obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownicy Placówki czuwają także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczestników podczas zajęć;
- 5) co najmniej raz w roku przeprowadza się z uczestnikami Placówki warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Wychowawca Placówki zobowiązany jest do zapoznania ze Standardami uczestników Placówki, dodatkowego omówienia treści niezrozumiałych dla małoletnich oraz zapewnienia o prawie do otrzymania odpowiedniej pomocy.

Dokument opublikowany jest na stronie internetowej OPS, a w formie papierowej wywieszony jest na tablicy ogłoszeń w OPS oraz w Placówce, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczony dla małoletnich.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dziwnowie
mgr. Agata Tarasiuk